

## דף כ.

עין משפט כ.

או"ח סימן של פעיף ה

ה. ח. נולד לשמונה או ספק בן ז' או בן ח' שלא גמרו שערו וצפרניו אסור לטלטלו אבל אמו שוחה עליו ומניקתו משום צער החלב שמצערה. וכן יכולה להוציא החלב <sup>י</sup> המצער אותה.

יו"ד סימן רפו פעיף יא

יא. יב. מי שנולד בחודש השביעי להריון מלין אותו בשבת <sup>ש</sup>, אפי' אם לא גמרו שערו וצפרניו, אבל מי שנולד בחודש השמיני אין מלין אותו בשבת, אלא א"כ גמרו שערו וצפרניו.

ה"ה לספק בן שבעה ספק בן שמונה אין מלין אותו בשבת, אלא א"כ גמרו שערו וצפרניו.


הגה: וי"א דבספק שבעה ספק שמונה מלין אותו בשבת <sup>ח</sup> גם בלא גמרו שערו וצפרניו, אבל אין מחללין עליו השבת בשאר דברים, וכן נראה לי עיקר.

## דף כ:

עין משפט ה.

או"ח סימן שמב פעיף ה

ה. ז. בכל עושים מחיצה בין בכלים בין בחבלים או בקנים, ובלבד שלא יהיה ריוח בין אחד לחבירו ג' טפחים. ומותרים עד סאתים <sup>א</sup> אפי' ליחיד

ר.  כמלאכה שאינה צריכה לגופה במקום צער דמותר, והיינו להוציא החלב ע"ג קרקע. ובספר החסידים אות ס"ט כתב דאשה שמתחלה להניק תתחיל להניקו מהדד השמאלי, כה"ח אות נ"ז.

ש. מברייתא בשבת קל"ה ע"א, וכדמוקי לה ביבמות דף פ' ע"א, דבן קיימא הוא. ש"ך ס"ק י"ד.

ת. והט"ז בס"ק ז' האריך בדין זה והעלה שאין ראוי להקל כלל למולו בשבת אם לא גמרו סימניו, וכן הכריע הב"ח.

א. אבל יותר מסאתים מותר לטלטל רק בד' אמות כיון שזו מחיצה גרועה ולא לדירה.

**ובישוב ב.**

ואפי' בבעלי חיים עושים מחיצה ובלבד שיהיו כפותים <sup>א</sup>, ואפי' באנשים שעומדים זה אצל זה בפחות מג' טפחים <sup>ד</sup>, ואפי' כשהם מהלכים חשובים מחיצה, והוא שלא ידעו <sup>ה</sup> שהעמידו לשם מחיצה, ואפי' אחד מהם יודע אסור, וה"ה אם קרוב הדבר שידעו שהם לשם מחיצה אסור.

עין משפט ו.ז. חו"מ סימן קנה פעיף ז

ז ט. מרחיקין הריחיים מן הכותל ג' טפחים מהתחתונה שהם ד' מהעליונה <sup>ו</sup> כדי שלא יניד אותו ושלא יבהילנו בקול הריחיים. וכל זה בריחיים קטנה של יד אבל בריחיים גדולה שמוליכים הבהמות צריך הרחקה יותר גדולה.

\* אם לא הרחיק והזיק בית חבירו חייב לשלם לפי ראות עיני הדיינים שישומו אם הוא גרם לו ההזיק.

\* ה"ה בשאר נזיקין <sup>ז</sup> כגון האורג שמזיק לחבירו בהכאות בשעת האריגה ישומו ע"פ הבקיאין והאומנין וכל כיוצא בזה.

עין משפט ז.ט. חו"מ סימן קנה פעיף א

א. אם הבית של אחד והעליה של השני לא יעשה בעל הבית תנור בתוך

ב. אף שבישוב יכול להשיג לעשות מחיצה גמורה.

ג. <sup>ח</sup> היינו מבעוד יום, והטעם דבעינן כפותים שלא יברחו, וגם שלא יהיה אויר יותר מג' טפחים בין רגלי הבהמה לארץ, אבל כשהיא כפותה יושבת על הארץ, מיירי שיש לה גובה עשרה טפחים אחרי ישיבתה לארץ, מ"ב אות ל"ו.

ד. ה"ה דהוי מחיצה לדבר דברי תורה נגד מקום שאינו נקי, מ"ב אות ל"ח.

ה. <sup>ט</sup> אף דבמחיצה כזו אין בה משום בנין בשבת, מ"מ אסור כשידעו כדי שלא יבואו לזלזל באיסור שבת, מ"ב אות ל"ט.

ו. ממשנה ב"ב י"ז ע"א והטעם בגמ' כ' ע"ד.

וכתב ה"ה בפ"ט הלכה ד' משכנים שיש ריחיים שהם משום נדנוד ויש שיש בהם משום קול בלבד.

ז. מריב"ש סי' קצ"ו.

ביתו <sup>ה</sup> אלא אם יש על גביו גובה ד' אמות עד לתקרת העליה.  
 וכן בעל העליה לא יעמיד תנור עד שיהיה תחתיו מעזיבה שעוביה ג'  
 טפחים וגם ד' אמות בגובה. ובכירה מתחתיה טפח.  
 ובתנור של נחתומים שחומו רב צריך ד' טפחים מעזיבה, ובכירה של  
 נחתומין ג' טפחים מעזיבה.

א. ב. אע"פ שהרחיק כשיעורים אם יצאה האש והזיקה משלם <sup>ט</sup> מה  
 שהזיקה. וכל אדם בביתו צריך להרחיק <sup>י</sup> כשיעורים הנ"ל מפני  
 השכנים שמעכבים עליו.

עין משפט י. חו"מ סימן קנה פעיף ב

ב. ג. היתה לו חנות תחת אוצר חבירו לא יעשה בה צבע ולא רפת בקר  
 ולא יכניס בה אספתא מדברים שעולה מהם הבל וחום מפני שהחום  
 מזיק ומפסיד פירות האוצר <sup>כ</sup>.

\* וה"ה שלא יפתח חלון בבית שיש בו הדברים הנ"ל לחדר שתחת אוצר  
 חבירו.

\* גם במקום שנידנוד וקול קשים ליין צריך להרחיקם.  
 ואם הוחזקה החנות לרפת או לנחתום לפני האוצר, ואח"כ בעל העליה  
 רצה לעשות אוצר אינו יכול למחות בידו <sup>ל</sup>.

ה. ממשנה בתרא ב' ע"ב.

ט. הש"ך בס"ק ב' הביא בשם הרי"ף שהקשה בפרק הכונס דאם הרחיק כשיעור גבי נזקי  
 האש פטור ומדוע לגבי תנור חייב גם בהרחיק, ותירץ שבפרק הכונס לפי צורך שעה הוא  
 מדליק ועברה הדליקה גם יותר מהשיעור והזיקה אנוס הוא דמה הו"ל למעבד, וע"כ מכה בידי  
 שמים היא ופטור, אבל לגבי תנור שתדיר הוא מדליק שם צריך לעיין אם יש היזק לחבירו,  
 וכיון שלא עשה כן פושע הוא וחייב.

ואף שמשלם אם הזיק מ"מ צריך להרחיק שמא לא יהיה לו ממה לשלם. סמ"ע ס"ק ג'.

י. היינו אף שאין דרין מעליו בעליה חייב לרחק מפני השכנים שגרים בצידו, סמ"ע ס"ק ד'.

כ. ממשנה ב"ב שם כ' ע"ב. והיינו אוצר של תבואה או יין ושמן. סמ"ע ס"ק ה'.

ל. היינו בעל האוצר בבעל החנות, ואם באו לעשות ביחד זה אוצר וזה חנות צריכין לעשות  
 פשרה. סמ"ע ס"ק ט', ואף שבעל הרפת ודאי אינו יכול למחות בבעל האוצר מלעשות

עין משפט כ.

הו"מ סימן קנה סעיף א  
עיי' לעיל עין משפט ה

עין משפט ל.

הו"מ סימן קנה סעיף ב  
עיי' לעיל עין משפט י

עין משפט מ.נ.ס.

הו"מ סימן קנה סעיף ג

ד. גילה בעל העליה דעתו שרצונו לעשות אוצר תבואה וכיבד וריבין עלייתו או שעשה בה ריבוי חלונות כדרך שעושים לאוצר או הכניס בה רימונים<sup>מ</sup> ופירות לאוצר אך לא הכניס עדיין בה תבואה, וקדם בעל החנות ועשה תנור או כיוצא בזה בעל האוצר מעכב עליו<sup>נ</sup> אבל אם עבר ועשה אינו יכול להסירו<sup>ס</sup> לבעל החנות.

עין משפט ק.

הו"מ סימן קנו סעיף ב

ב. חנות שבחצר יכולים השכנים למחות בידו שאין הם יכולים לישון מקול הנכנסים ויוצאין אלא עושה מלאכתו בחנותו ומוכר בשוק. אבל אינם יכולים למחות בידו מקול הפטיש או מקול הריחים, מאחר שכבר החזיק<sup>ע</sup> בזה ולא מיחו בידו.

שהרי האוצר אינו מזיקו, מ"מ צריך לעשות פשרה משום חשש דאולי יקדמנו לגמור הרפת קודם שיגמור האוצר ויהיו הוצאותיו בחינם. נתיבות ס"ק ז'.

מ. שאין החום מזיק להם, מ"מ יש גילוי דעת בזה שיעשה שם אוצר חיטים או שמן ויין דברים שיפסדו מכוחו. סמ"ע ס"ק י'.

נ. היינו שלא יעמיד התנור אף שכבר עשהו, דמספיקא אין לו להזיק לחבירו. סמ"ע ס"ק י"ב.  
ס. כיון שזו בעיא בש"ס דלא נפשטא שם. סמ"ע ס"ק י"ג.

ע. להרמב"ם א"צ חזקת ג' שנים, והוי חזקה כמו בסי' קנ"ג סעיף ב' ובסי' קנ"ד סעיף ז'. כ"כ הסמ"ע בס"ק י"א. ולא דמי לכותש חיטים דלא מהני חזקה כמבואר בסי' קנ"ה סעיף ט"ו ששם הקול גדול שמנדנד הכותל.

והטעם שבסעיף א' מקול הנכנסים ויוצאין לא מהני חזקה ובקול הפטיש מהני חזקה כתב הסמ"ע שקול הפטיש עושה בביתו לא כן הנכנסים ויוצאים זה לחצר השותפין או למבוי שאינו מפולש. ובביאורים בס"ק א' תמה על טעם זה שזה לא שייך אלא לדעת הפוסקים שהביא הרמ"א דבקול הפטיש אפי' לכתחילה אינו יכול למחות מכיון שזה בביתו, אבל לדעת המחבר דס"ל דאפי' בקול הפטיש בביתו יכול למחות לכתחילה לפני שהחזיק צריך טעם אחר וע"כ חילק דבנכנסים ויוצאין שאין בזה חזקה כיון שכל יום נכנסים ויוצאים אנשים אחרים ולא מהני חזקה נגדם דדמי לעשן שיכול לומר סברתי שאני יכול לקבל אבל בקול הפטיש שזה אותו קול

**י"א פ דכל מה שאדם עושה בביתו אפי' לכתחילה עושה ואינם יכולים למחות בידו מקול הפטיש אפי' בלא החזיק. וזה בכני אדם בריאים אבל בחולים והקול מזיק להם יכולים למחות ז.**

מהני חזקה וכן הוא בפרישה ע"ש.

**פ.** המגיד משנה בהלכות שכנים פ"ו הלכה י"ב בשם הרמב"ן ב"ב כ' ע"ב, וכ"כ הרשב"א שם אבל דעת השו"ע והרמב"ם שם שיכול למחות גם בקול הפטיש אם לא שהחזיק.

**צ.** ואפי' היה בריא ונחלה יכול למחות דלא מהני חזקה שלחולה דומה לעשן ובית הכסא דלא שייך בזה חזקה, וא"כ אפי' החזיק כבר בקול הפטיש הרי זה מוחה וזה לכו"ע באין חולק, רק שלדעת השו"ע גם בריא יכול למחות בקול הפטיש לפני שהחזיק.

ויראה דגם המתירים בקול הפטיש בביתו אחרי שהחזיק זה רק כיון שעושה האדם לפרנסתו ואם יעכבו איך יביא פרנסה האיש לביתו וכמו שכתב הרלב"ח בתשובה בסי' צ"ז שאומנות שא"א לעשות בשוק א"א למחות בידו כי זו פרנסתו ע"ש. אבל בפטיש שלא לפרנסתו וה"ה במשחקים שהילדים משחקים במשחקים חריגים כגון לקפוץ בחבל או בגומי או לשחק בכדור על ראש שכניו אפי' בהחזיק יכול למחות וק"ו בלא החזיק. ובודאי שזה גרע משכן שעומד בחצר ומוחה בחבירו שלא יעשה בחנותו בצד ביתו. ובכה"ג ודאי מוחה ואין לזה חזקה כלל, וקרוב הדבר לדין של כותש חיטים בסי' קנ"ה סעיף ט"ו דלא מהני חזקה כיון שהקול הוא גדול כמו שכתב הסמ"ע בס"ק א'. ודמי לאבק ועשן ואף גרע מזה דלא מהני חזקה. ולבי אומר שגם הבריאים יש להם דין חולה בזה שאינם יכולים לסבול קפיצות על ראשם כשיושבים בביתם ואפי' לזמן מועט ביותר וק"ו כשנמשך הדבר שעה ושעתיים והשכן אף מתבייש להעיר כל פעם ומצטער, ואין להם על מה שיסמוכו ונתלים שכך נהגו כביכול לקפוץ בחבל בביתם, ובפרט שהדבר מפריע ואינו יכול לישון או ללמוד מכח זה או לאכול סעודתו במנוחה. וע"כ צריכים להזהיר גדולים על הקטנים ובפרט שזה גם מדרכי החינוך והמוסר ואין להם על מה לסמוך וכנ"ל.

גם מדברי הפרישה בקול הנכנסים ויוצאים שאין לו חזקה מכיון שהוא "נטרד" בריבוי בני אדם העוברים הרי אם אדם נטרד מקפיצות בחבל על ראשו תמידין כסדרן, אין לך טירדה גדולה מזו יותר מריבוי הנכנסים ויוצאים במבוי או בחצר כשהוא יושב בביתו וכבר לדבר זה קורא לו הפרישה "מטרד" ואם קפיצות על ראש האדם לא נקרא מטרד איני יודע מהו מטרד. ואף אם בעל דבר יחזיק ויאמר שמשחק הקפיצות בחבל דינו כדין פטיש מ"מ לדעת השו"ע והרמב"ם יכול למחות בשכנו לפני שהחזיק. ואם נימא שגם בריא יש לו דין חולה לענין זה לכו"ע מוחה אף בהחזיק ומספיקא לא נפקינן ואסור למזיק לעשות דבר זה גם מכח ספק וכשעושה הרי חטא כנגד חבירו. וכמו שכתב בחזון איש ב"ב סי' י"ג ס"ק י' ע"ש.